

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เมื่อก้าวถึงโครงสร้างการผลิตของระบบเศรษฐกิจไทย นับตั้งแต่มีการใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา พบว่าการผลิตสินค้าและบริการหลากหลายสาขา อาทิ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การก่อสร้าง ไฟฟ้าและประปา คมนาคมขนส่ง การส่งค้าปลีก การเงินและธนาคาร กิจการที่อยู่อาศัย และบริการต่างๆ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสาขาต่างๆเหล่านี้ มีทั้งเป็น เอกชนไทยและต่างชาติ โดยเฉพาะเอกชนไทยมีบทบาททางด้านเศรษฐกิจไทยมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อน พ.ศ. 2500 ถ้าหากเราจำแนกสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย ออกเป็น 3 ภาคใหญ่ๆ คือ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ จะเห็นได้ว่า นับตั้งแต่มีการใช้แผนพัฒนาฯ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบันสัดส่วนการผลิตของภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง แสดงดังตาราง 1.1

จากตาราง 1.1 แสดงให้เห็นว่าภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญในภาคเกษตรไทยลดลง และภาคอุตสาหกรรมและบริการมีความสำคัญมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่นใน ปี พ.ศ. 2553 ที่ผ่านมา ภาคเกษตรนั้นถ้าคิดเป็นสัดส่วนต่อ ผลผลิตมวลรวมในประเทศ เพียงประมาณร้อยละ 9 เท่านั้น แต่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการนั้น คิดเป็นสัดส่วนต่อผลผลิตมวลรวมในประเทศ ภาคอุตสาหกรรมถึงประมาณร้อยละ 48 และ ภาคบริการประมาณร้อยละ 43 เนื่องจากนโยบายการพัฒนาประเทศไทยนั้นเน้นหนักไปที่ ภาคอุตสาหกรรมและ ภาคบริการที่มีรายได้จำนวนมากกว่า ใดๆก็ตามภาคเกษตรกรรมยังคงมีบทบาทและเป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศไทย เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังมีวิถีชีวิตในชนบทซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นอกจากนี้ภาคเกษตรกรรมยังเป็นแหล่งป้อนวัตถุดิบและแรงงานให้กับภาคอุตสาหกรรมและบริการอย่างต่อเนื่อง แสดงดังตาราง 1.2

ตาราง 1.1 มูลค่าการผลิต ร้อยละ ของภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

ปี พ.ศ.	ภาคการเกษตร		ภาคอุตสาหกรรม		ภาคบริการ	
	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ
2536	255,106.00	10.32	1,035,758	41.92	1,180,044	47.76
2537	265,893.00	9.87	1,141,759	42.40	1,285,321	47.73
2538	276,590.00	9.40	1,265,776	43.03	1,399,370	47.57
2539	288,840.00	9.27	1,352,813	43.42	1,473,685	47.30
2540	286,833.00	9.34	1,328,968	43.25	1,456,814	47.41
2541	282,606.00	10.28	1,156,198	42.05	1,310,880	47.67
2542	289,178.00	10.07	1,267,179	44.12	1,315,623	45.81
2543	309,948.00	10.30	1,334,296	44.35	1,364,157	45.34
2544	320,016.00	10.41	1,356,487	44.13	1,397,098	45.45
2545	322,179.00	9.95	1,453,300	44.90	1,461,563	45.15
2546	363,033.00	10.47	1,592,927	45.93	1,512,206	43.60
2547	354,431.00	9.61	1,718,490	46.59	1,615,268	43.80
2548	347,892.00	9.02	1,810,776	46.94	1,699,351	44.05
2549	365,428.00	9.01	1,912,890	47.18	1,776,186	43.81
2550	369,772.00	8.68	2,023,946	47.52	1,865,308	43.80
2551	385,225.00	8.83	2,089,484	47.87	1,890,124	43.30
2552	390,362.00	9.16	1,985,551	46.57	1,887,226	44.27
2553	381,401.00	8.30	2,240,249	48.74	1,974,462	42.96

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2553)

ตาราง 1.2 จำนวนการทำงานของแรงงาน จำแนกตาม ภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ

ปี	ภาคการเกษตร		ภาคอุตสาหกรรม		ภาคบริการ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2550	14,354,802	39.6	13,521,064	37.3	8,373,635	23.1
2551	14,769,623	39.9	13,585,092	36.7	8,661,884	23.4
2552	14,705,457	39.0	13,875,918	36.8	9,124,925	24.2
2553	14,568,286	38.3	14,111,838	37.1	9,357,176	24.6

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2553)

สินค้าจากภาคเกษตรกรรมที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างการผลิตและเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะผลกระทบจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่สูงขึ้นต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ตาราง 1.3 ผลกระทบจากราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่สูงขึ้นต่อเศรษฐกิจไทย

กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3
กระทบต่อรายได้เกษตรกรผ่านสินค้าเกษตรที่ขายได้	กระทบต้นทุนการผลิตผ่านวัตถุดิบนำเข้า	ผลกระทบทางอ้อมผ่านเงินเพื่อและอุปสงค์ในต่างประเทศ
- ข้าว - ยาง - น้ำตาล - ปาล์ม - ข้าวโพด	- น้ำมันเชื้อเพลิง - โลหะต่างๆ - ข้าวสาลี - ถั่วเหลือง - ฝ้าย	- เนื้อสัตว์ - กาแฟ ชา - ไม้ - หนังสือสัตว์

ที่มา: ชัชวาลย์ อินทร์ชัย (2554)

จากตาราง 1.3 จะเห็นว่า การเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าเกษตร ข้าว ยาง และน้ำตาล จะกระทบต่อรายได้เกษตรกร ซึ่งจะผ่านทางสินค้าเกษตรที่ขายได้หรือส่งออกได้ คือเมื่อสินค้าเกษตรมีราคาที่สูงขึ้น การส่งออกก็จะส่งออกได้ยาก เพราะต่างประเทศเมื่อเห็นราคาแพงก็จะไม่เข้ามาซื้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรได้

แต่อย่างไรก็ตามสินค้าเกษตรจำพวก ข้าว ยาง และน้ำตาล ยังมีความสำคัญต่อโครงสร้างการผลิตและเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ ยางพารารมควัน ชั้น 3 และน้ำตาล เป็นสินค้าเกษตรที่ส่งออกเป็นอันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ของสินค้าเกษตรที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ แสดงดังตาราง 1.4

ตาราง 1.4 การส่งออกสินค้าเกษตรในปี พ.ศ. 2550 ถึง 2554 ของประเทศไทย

อันดับ	รายการ	ปริมาณการผลิต (ตัน)	มูลค่าการผลิต (บาท)	ร้อยละ
1	ข้าวหอมมะลิ	11,687,047,673	267,379,511,886.00	38.83
2	ยางพารารมควันชั้น 3	2,725,664,300	250,353,556,212.00	36.36
3	น้ำตาล	9,535,819,460	131,975,605,887.00	19.17
4	ปาล์มน้ำมันดิบ	670,999,362	17,914,358,406.00	2.60
5	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1,793,122,004	13,015,416,907.00	1.89
6	ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์	68,752,133	7,409,409,563.00	1.08
7	ถั่วเหลือง	7,838,406	211,513,298.00	0.03
8	ฝ้ายดิบ	4,152,759	160,591,451.00	0.02
9	กาแฟ	690,456	133,966,456.00	0.02
10	แป้งมันสำปะหลัง	1,634,650	44,632,504.00	0.01

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร ศูนย์สารสนเทศ (2554)

จากตาราง 1.4 จะเห็นว่าข้าวหอมมะลิ ยางพารารมควันชั้น 3 และน้ำตาล ที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 38.83 ร้อยละ 36.36 และร้อยละ 19.17 ตามลำดับ ดังนั้นข้าวหอมมะลิ ยางพารารมควันชั้น 3 และน้ำตาล ถือว่ามีความสำคัญลำดับแรกๆ ที่ส่งออกของประเทศไทย และยังเป็นสินค้าทางการเกษตรที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและเป็นรายได้เข้าสู่ประเทศไทย

เมื่อกล่าวถึง ภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยนั้นเกษตรกรมีอาชีพเป็นชาวนาที่ทำการปลูกข้าว โดยข้าวที่ปลูกในประเทศไทยนั้นต้องปลูกข้าวต่างชนิดกัน และต่างสายพันธุ์กัน ขึ้นอยู่กับสภาพของดินและสภาพอากาศที่แตกต่างกัน ซึ่งข้าวที่ปลูกมากของชาวนาไทยคือ ข้าวหอมมะลิ สาเหตุที่ชาวนาไทยปลูกข้าวหอมมะลิมาก อาจเป็นผลมาจากทางด้านราคาของข้าวหอมมะลิที่มีราคาค่อนข้างดีกว่าข้าวชนิดอื่นๆ และความต้องการของข้าวหอมมะลิของตลาดโลกยังมีความต้องการที่สูง ซึ่งประเทศไทยถือเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดีที่สุดแห่งหนึ่ง โดยมีแหล่ง

เพาะปลูกสำคัญ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เขตทุ่งกุลาร้องไห้) และมีพื้นที่เพาะปลูกครอบคลุมกว่า 19 ล้านไร่ทั่วประเทศ โดยมีแหล่งผลิตสำคัญ คือ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด รองลงมาคือภาคเหนือเนื่องจากสภาพดินฟ้า-อากาศและพื้นที่เพาะปลูกของทั้งสองภาคคล้ายคลึงกัน เหมาะแก่การเจริญเติบโตของข้าวหอมมะลิ กล่าวคือ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ฝนจะเริ่มตกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ชาวนาจะเริ่มหว่านไถ ในเดือนมิถุนายน และเพาะปลูกอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม เมื่อฝนเริ่มหมด ปลายเดือนตุลาคม จนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน จึงเริ่มเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนความชื้นจะน้อยเพราะเป็นช่วงที่ลมหนาว จากเมืองจีนเริ่มพัดเข้ามาในสองภาค ทำให้อากาศแห้งเหมาะสมกับการเก็บเกี่ยว การตากการนวด ก็ทำได้ง่าย เพราะน้ำในท้องนาแห้ง ไม่มีฝน จึงทำให้ได้เมล็ดข้าวที่มีคุณภาพ สำหรับการปลูกข้าวหอมมะลิจะทำได้ดีเฉพาะที่ที่เป็นนาดอนเสียเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประเทศไทยสามารถผลิตและส่งออกข้าวหอมมะลิ ดังตาราง 1.5

ตาราง 1.5 ปริมาณการผลิตและมูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึง 2554

ปี พ.ศ.	ปริมาณการผลิต (หน่วย : กิโลกรัม)	มูลค่าการส่งออก (หน่วย : บาท)
2547	2,259,832,339	35,555,040,499.00
2548	2,311,071,102	34,904,351,811.00
2549	2,599,290,099	40,341,862,807.00
2550	3,067,569,076	47,921,452,539.00
2551	2,515,929,410	60,281,852,184.00
2552	2,631,133,371	68,577,665,341.00
2553	2,358,229,776	63,520,757,328.00
2554	904,708,678**	22,254,431,612.00**

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2554)

หมายเหตุ : ** ข้อมูล ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2554 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2554

จากตาราง 1.5 จะเห็นว่าปริมาณการผลิตข้าวหอมมะลิมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก แต่มูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิของประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ อาจเป็นเพราะคุณภาพของข้าวหอมมะลิไทยที่มีความเป็นเอกลักษณ์และมีความ หอมและอร่อย ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดโลกเพิ่มขึ้น และยังเป็นสินค้าภาคการเกษตรที่สามารถทำรายได้เข้าสู่ประเทศและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรหรือชาวนาไทยเป็นอย่างมาก

นอกจากข้าวหอมมะลิแล้วยังมีสินค้าประเภทสินค้าเกษตร ที่มีความสำคัญต่อ โครงสร้างการผลิต ระบบเศรษฐกิจไทย และความเป็นอยู่เนื่องจากพืชชนิดนี้สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิต รวมถึงเป็นผู้ประกอบการหรืออุตสาหกรรมต่างๆ พืชชนิดนี้คือ ยางพารา ซึ่งยางพารายังเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ที่ทรงคุณค่าให้เกษตรกรปลูก ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้ก็คือยางพาราที่ได้จากต้นยาง และผลประโยชน์ทางอ้อมที่ได้ก็คือ สามารถเป็นเครื่องฟอกอากาศ ช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้อีกทางด้วย ซึ่งยางพาราที่ได้สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก เนื่องจากยางพาราเมื่อปลูกครั้งเดียวสามารถให้ผลผลิต ได้นับเป็นสิบปี และยังเป็นพืชที่ใช้ต้นทุนในการผลิตที่ต่ำ แล้วยางพารายังเป็นวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานในอุตสาหกรรมต่างๆ อาทิเช่น อุตสาหกรรมยางรถยนต์ อุตสาหกรรมต่างๆที่ใช้ยางเป็นวัตถุดิบหลัก เป็นต้น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะกล่าวถึงยางพารารวมกัน ชั้น 3 ซึ่งยางพารารวมกันชั้น 3 นี้ยังเป็นสินค้าที่ใช้บริโภคภายในประเทศและยังเป็นสินค้าที่ส่งออกไปยังต่างประเทศที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก และยังเป็นสินค้าที่สำคัญที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งแนวโน้มการส่งออกจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ แสดงได้ดังตาราง 1.6

ตาราง 1.6 ปริมาณการผลิตและมูลค่าการส่งออกยางพารารวมกันชั้น 3 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 ถึง 2554

ปี พ.ศ.	ปริมาณการผลิต (หน่วย : กิโลกรัม)	มูลค่าการส่งออก (หน่วย : บาท)
2547	816,309,296	41,537,180,356.00
2548	725,343,040	41,095,155,749.00
2549	766,492,344	58,199,325,990.00
2550	673,751,729	49,413,563,500.00
2551	612,803,826	55,274,492,397.00
2552	587,653,780	36,800,584,632.00
2553	570,628,644	59,923,961,880.00
2554	237,479,255**	42,077,361,004.00**

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2554)

หมายเหตุ : ** ข้อมูล ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2554 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2554

จากตาราง 1.6 จะเห็นว่าปริมาณการผลิตยางพารารวมกันชั้น 3 อาจจะมีแนวโน้มลดลงอาจจะ เป็นเหตุผลของการรักษาพื้นที่ป่า เมื่อมีการรณรงค์รักษาป่าและสิ่งแวดล้อมทำให้พื้นที่ที่จะให้ปลูกยางพารามีจำนวนน้อยลง แต่เมื่อดูด้านมูลค่าการส่งออกกลับมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากความต้องการยางพาราของตลาดโลกที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งยางพารานั้นเป็นวัตถุดิบพื้นฐานที่สำคัญของ

อุตสาหกรรมต่างๆดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยยางพารารมควันชั้น3 ถือว่าเป็นสินค้าเกษตรที่ส่งออกยังต่างประเทศระดับต้นๆของประเทศไทย และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ผู้ประกอบการที่ใช้ยางพารารมควันชั้น3เป็นวัตถุดิบในการผลิต และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ,2554)

นอกจากข้าวหอมมะลิและยางพารารมควันชั้น3 แล้วยังมีสินค้าประเภทสินค้าเกษตร โดยเฉพาะจำพวกน้ำตาล ที่เป็นสินค้าสำคัญในภาคของการเกษตรด้วยเช่นกัน ซึ่งผลผลิตน้ำตาลส่วนมากมาจาก อ้อย ซึ่งพื้นที่ ที่ปลูกอ้อยส่วนมากจะปลูกในแถบภาคกลางประมาณร้อยละ 66.16 ภาคตะวันออกประมาณร้อยละ 17.58 ภาคเหนือประมาณร้อยละ 9.39 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณร้อยละ 6.86 (ฟาร์มเกษตร ,2553)

ซึ่งน้ำตาลถือเป็นสินค้าเกษตรอีกชนิดหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย และนักลงทุนที่ผลิตน้ำตาลจากอ้อย และน้ำตาลนั้นยังสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งแสดงได้จากปริมาณการผลิตและการส่งออก แสดงได้ดังตาราง 1.7

ตาราง 1.7 ปริมาณการผลิตและมูลค่าการส่งออกน้ำตาล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึง 2554

ปี พ.ศ.	ปริมาณการผลิต (หน่วย : กิโลกรัม)	มูลค่าการส่งออก (หน่วย : บาท)
2547	2,352,673,031	18,569,701,111.00
2548	1,454,620,808	14,911,058,113.00
2549	1,008,751,415	13,797,282,101.00
2550	2,073,189,302	22,380,122,942.00
2551	1,790,887,295	19,224,307,817.00
2552	2,274,388,030	29,895,290,932.00
2553	2,070,141,533	35,735,565,526.00
2554	1,327,213,300**	24,740,318,670.00**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2554)

หมายเหตุ : ** ข้อมูล ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2554 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2554

จากตาราง 1.7 จะเห็นว่าปริมาณการผลิตน้ำตาลไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงที่มากนัก อาจเป็นเพราะพื้นที่การเพาะปลูกที่มีความจำกัดหรือมีพื้นที่การเพาะปลูกเท่าเดิมทำให้ปริมาณการผลิตเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก แต่เมื่อดูทางด้าน การส่งออกแล้ว มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะความต้องการของตลาดโลกและความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่าการส่งของ

ของน้ำตาลของประเทศไทยมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น แต่จะมีในบางปีที่ปริมาณการผลิตมีการผลิตแตกต่างกันไปอาจจะเป็นผลของมาจากสภาพของดิน ฟ้า อากาศ และความไม่แน่นอนของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งเมื่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศและเศรษฐกิจโลกมีสภาพที่ดี ก็จะส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและปริมาณการส่งออกได้ แต่น้ำตาลก็ยังเป็นสินค้าที่สำคัญต่อโครงสร้างการผลิตและระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก

ซึ่งจะเห็นว่าสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดอันได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ยางพารารวมวันชั้น 3 และน้ำตาลที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตและสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยในแต่ละปีได้อย่างมากมาย โดยสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดมีความสำคัญต่อโครงสร้างการผลิตของประเทศไทยที่เป็นประเทศเกษตรกรรมและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก

โดยการพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดจะเป็นเครื่องมือประกอบการลงทุนหรือผลิตสินค้าทางการเกษตร เพื่อดูความเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตรกรในอนาคตจะมีราคาสูงหรือต่ำ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยการตัดสินใจของเกษตรกร นักลงทุน นักอุตสาหกรรมว่าจะตัดสินใจผลิตสินค้าเกษตรหรือลงทุน เพื่อช่วยลดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ และการพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิด ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญให้กับหน่วยงาน องค์กร กระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมหาวิธีการแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากราคาสินค้าที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตและนักลงทุนต่างๆ ทำให้สามารถแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพหรือให้กระทบต่อระบบเศรษฐกิจให้น้อยที่สุด

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ต้องการพยากรณ์ราคา ข้าวหอมมะลิ ยางพารารวมวันชั้น 3 และน้ำตาล โดยใช้แบบจำลอง อาร์อีมา (ARIMA) อาร์พีมา (AFIMA) และอนุกรมเวลาแบบคลาสสิก เพื่อพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดและหาสมการพยากรณ์ที่เหมาะสม ซึ่งผลที่ได้ยังเป็นเครื่องมือวิเคราะห์และประเมินราคาที่จะเกิดขึ้นของสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิด ช่วยให้เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นักอุตสาหกรรม ในการพิจารณาหรือดูความเคลื่อนไหวของราคากลุ่มสินค้าทั้ง 3 ชนิดได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อพยากรณ์ราคาสินค้าเกษตร ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ยางพารารวมวันชั้น 3 และน้ำตาล

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์อนุกรมเวลาแบบคลาสสิก และสามารถแยกองค์ประกอบของอนุกรมเวลาแบบคลาสสิก

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1.3.1 ทำให้ทราบถึงแบบจำลองในการพยากรณ์เพื่อพยากรณ์ราคา ข้าวหอมมะลิ ขางพารารมควันชั้น 3 และน้ำตาล

1.3.2 ทำให้ทราบถึงแนวโน้มและการเคลื่อนไหวของราคาสินค้าเกษตรประเภท ข้าวหอมมะลิ ขางพารารมควันชั้น 3 และน้ำตาล เพื่อเป็นเครื่องมือวิเคราะห์และประเมินราคาที่จะเกิดขึ้นของสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิด ช่วยให้เกษตรกร ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ นักอุตสาหกรรม ในการพิจารณาหรือดูความเคลื่อนไหวของราคากลุ่มสินค้าทั้ง 3 ชนิดได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลราคาข้าวหอมมะลิ และราคาขางพารารมควันชั้น 3 ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลผ่านศูนย์การเงินและการลงทุน (Finance and Investment Center: FIC) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลรายวัน ขอบเขตข้อมูลที่ใช้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ข้อมูลของราคาข้าวหอมมะลิ โดย ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET)

ข้อมูลของขางพารารมควันชั้น 3 โดย ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET)

ข้อมูลราคาน้ำตาล ได้มาจากสมาคมโรงงานน้ำตาล 3 สมาคม ประกอบด้วย สมาคมโรงงานน้ำตาลไทย สมาคมผู้ค้าน้ำตาลไทย และสมาคมการค้าอุตสาหกรรมน้ำตาล โดยใช้ข้อมูลรายวัน ขอบเขตข้อมูลที่ใช้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2554

ข้อมูลน้ำตาล ที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด (พ.ศ. 2522 – 2542) และกำหนดในประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน)

1.5 นิยามศัพท์

อนุกรมเวลา หมายถึง ค่าสังเกตที่เก็บรวบรวมได้เป็นตัวเลขที่ขึ้นอยู่กับเวลา และตัวเลขหรือค่าสังเกตนั้นเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่องก็ได้ เพื่อความสะดวกในการคำนวณจะแทนค่าสังเกตในแต่ละช่วงเวลาด้วยสัญลักษณ์ Y_t เมื่อ t คือเวลาที่เก็บรวบรวมค่าสังเกต $t = 1, 2, 3, \dots, n$ ตัวอย่างอนุกรมเวลาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้แก่ เช่น จำนวนลูกค้าที่เข้ามาซื้อ-ขายสินค้าแต่ละวันในโฮมเพจ Homepage หนึ่ง ปริมาณสินค้าที่ผลิตได้ต่อสัปดาห์ของบริษัทแห่งหนึ่ง ยอดขายรายไตรมาสของห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้แต่ละเดือน จำนวนคนว่างงานในแต่ละปีของประเทศไทย ปริมาณรถยนต์ส่วนบุคคลในแต่ละปี เป็นต้น

ข้าวหอมมะลิ หมายถึง ข้าวหอมมะลิ 105 ซึ่งเป็นสายพันธุ์ข้าวที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย จัดเป็นข้าวนาปี ปลูกได้เพียงปีละ 1 ครั้ง ลักษณะข้าวเปลือกเรียวยาว เมื่อสีเป็นข้าวสารจะได้ข้าว เมล็ดเรียวยาว ขาวใสเป็นเงา แกร่ง มีท้องไข่น้อย มีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย เป็นพันธุ์ข้าวที่นิยม บริโภคอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเป็นพันธุ์ข้าวที่สร้างชื่อเสียงให้ข้าวไทย เป็นที่รู้จักทั่วโลก

ยางพารารมควันชั้น 3 หมายถึง ยางที่แห้งรมควันสุกสม่ำเสมอ เหนียวแน่นดี ยืดหยุ่นดี ไม่มีจุด และแฉิม สิ่งเจือปนอื่นๆ เป็นตำหนิมากจนเป็นที่น่ารังเกียจ คือรวมแล้วไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์ ของแผ่น (คุณภาพเหมือน TTR 20)

น้ำตาล หมายถึง น้ำตาลทรายขาว ซึ่งเป็นผลึกซูโครสที่มีความบริสุทธิ์สูง โดยมีชื่อทางเคมี เรียกว่า ซูโครส (sucrose) เป็นน้ำตาลโมเลกุลคู่ ระหว่าง ฟรุกโตส รวมกับ กลูโคส เกิดจากการที่พืชสังเคราะห์แสง แล้วเปลี่ยนแป้ง ไปเป็นน้ำตาล